

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Výbor pre právne veci

2006/2025(REG)

21. 11.

2006

STANOVISKO

Výboru pre právne veci

pre Výbor pre ústavné veci

o nariadeniach, ktoré sa vzťahujú na poslancov v prípade materskej alebo
otcovskej dovolenky
(2006/2025(REG))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Giuseppe Gargani

PA_NonLeg

STANOVISKO

Návrh na zmenu článkov 4 a 8 Rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu zodpovedá potrebe primerane konať v prípadoch neprítomnosti poslancov z dôvodov materstva alebo otcovstva.

Spravodajca sa vyslovuje za zmenu článku 8, keďže je logické, že v prípade materskej alebo otcovskej dovolenky sa neúčast' na zasadnutiach a schôdzach Parlamentu považuje za opodstatnenú v súlade s podrobnými predpismi, ktoré v tejto súvislosti stanovilo predsedníctvo v zmysle platného znenia článku 8.

Naopak menej presvedčivý je návrh týkajúci sa článku 4 rokovacieho poriadku. Tento návrh v skratke určuje, že na dobu zodpovedajúcu trvaniu materskej dovolenky poslankyňa odstupuje svoj mandát a nahradí ju iný poslanec vymenovaný príslušným vnútroštátnym orgánom, pričom mandát náhradníka končí v okamihu opätovného nastúpenia nahradenej poslankyne do úradu. Práve tento mechanizmus sponchybnujú viaceré argumenty právneho poriadku.

Po prvé, okrem toho, že z terminologického hľadiska by bolo správnejšie hovoriť o prerušení mandátu, znenie návrhu sa v prvom rade vystavuje určitému výkladovému skratu, keď sa tá istá skutočnosť najskôr charakterizuje ako „dočasné nahradenie“, potom ako „skončenie mandátu“ a nakoniec ako „opätovné prevzatie mandátu“.

Po druhé, uvedený mechanizmus je tým nezlučiteľný s článkom 13 Aktu o voľbe poslancov Európskeho parlamentu všeobecným priamym hlasovaním z 20. septembra 1976 (ďalej ako akt z roku 1976), v znení zmien rozhodnutí Rady z 25. júna a 23. septembra 2002¹.

Nezlučiteľnosť vyplýva z týchto skutočností:

- a) Uvoľnenie kresla , t.j. neprítomnosť poslanca, končí odstúpením mandátu, ktoré náležite skonštatuje Európsky parlament (článok 13 ods. 1 aktu z roku 1976): to znamená, že kreslo sa uvoľnilo, alebo ho opätovne obsadil poslanec (*tertium non datur*) a že hybridné formy, ako napr. prerušenie mandátu, sú neprípustné.

Tento základný a absolútny princíp je odvodený od ústavných predpisov, ktoré sú spoločné vo všetkých štátoch Európskej únie a týka sa nedotknuteľnosti demokratického zastúpenia v tom, že priamo zvolený zástupca vykonáva svoju funkciu neobmedzene a bezpodmienečne.

- b) Platí síce, že každý členský štát si môže ustanoviť prípady odstúpenia mandátu (článok 13 ods. 3) a vhodný postup na obsadenie uvoľnených kresiel (článok 13 ods. 2), ale musí pritom dodržiavať ustanovenia aktu z roku 1976, ktorý má v tejto oblasti prednosť pred príslušnými vnútroštátnymi predpismi (článok 13 ods. 2).
- c) Nahradenie poslanca, ktorého mandát sa končí, sa nemôže uskutočniť na ľubovoľné obdobie ustanovené vnútroštátnym právnym predpisom, ale len na zostávajúcu časť

¹ Ú.v. ES L 283 z 21.10.2002, s. 1.

legislatívneho obdobia (článok 13 ods. 2): inými slovami, neprípustné sú dočasné alebo časovo obmedzené nahradenia, teda také, ktoré by sa mali skončiť vtedy, keď nahradený poslanec opätovne prevezme svoj mandát, pretože každé nahradenie sa prirodzene končí uplynutím legislatívneho obdobia.

Po tretie, nemožno zabúdať ani na niektoré praktické dôsledky: napríklad poslankyňa na materskej dovolenke, ktorá odstúpila svoj mandát, nemôže požívať poslaneckú imunitu. Okrem toho by tu existovali nezrovnalosti so štatútom poslanca, najmä v otázke výpočtu starobného alebo invalidného dôchodku a výplaty prechodných dávok od okamihu výpočtu týchto čiastok za „každý ukončený rok výkonu mandátu“ (článok 13 a článok 15 štatútu).

Alternatívou by mohlo byť uplatňovanie finančných predpisov štatútu na oboch poslancov súčasne, toto riešenie by však zrejme nebolo v súlade so samotným štatútom. Takýmto spôsobom by sa totiž poslanec na rodičovskej dovolenke (postavenie, ktoré si vyžaduje ochranu) ocitol v inej situácii, ktorá je horšia vzhľadom na situáciu ostatných poslancov.

Po štvrté, je nepochopiteľné, že k poslankyniam sa pristupuje ináč ako k poslancom, keďže úľavy vyplývajúce z dočasnej náhrady sú stanovené len pre poslankyne. Navyše text sa vôbec nezmieňuje o prípadoch adopcie.

Na záver Výbor pre právne veci žiada Výbor pre ústavné záležitosti, ktorý je v tejto otázke zodpovedný, aby vzal do úvahy tieto pripomienky:

Výbor pre právne veci v plnej miere podporuje návrh na zmenu článku 8 Rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu. Vyjadruje však pochybnosti k právnej zlučiteľnosti návrhu na zmenu a doplnenie článku 4 ods. 4 rokovacieho poriadku s Aktom o voľbe poslancov Európskeho parlamentu všeobecným a priamym hlasovaním z 20. septembra 1976, ktorého ustanovenia nepredpokladajú hybridné formy, ako napr. dočasné prerušenie poslaneckého mandátu.

Okrem toho výbor konštatuje riziko vzniku paradoxnej situácie vyplývajúcej z návrhu na zmenu a doplnenie článku 4 ods. 4 rokovacieho poriadku keďže pri odstúpení mandátu sa poslankyňa na materskej dovolenke, čo je situácia vyžadujúca si ochranu, nachádza v horšej situácii vzhľadom na ostatných poslancov a ich ekonomické a sociálne práva, ktoré určuje štatút poslanca, a tiež vzhľadom na svoje privilégia a imunitu.

POSTUP

Názov	Nariadenia, ktoré sa vzťahujú na poslancov v prípade materskej alebo otcovskej dovolenky
Referenčné čísla	2006/2025(REG)
Gestorský výbor	AFCO
Výbor požiadaný o stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	JURI 28.9.2006
Rozšírená spolupráca – dátum oznámenia na schôdzi	
Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko dátum menovania	Giuseppe Gargani 11.9.2006
Predchádzajúci spravodajca	
Prerokovanie vo výbore	2.10.2006 20.11.2006
Dátum prijatia	20.11.2006
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 15 - : 0 0 : 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Maria Berger, Carlo Casini, Rosa Díez González, Giuseppe Gargani, Katalin Lévai, Antonio López-Istúriz White, Achille Occhetto, Aloyzas Sakalas, Gabriele Stauner, Diana Wallis, Nicola Zingaretti, Jaroslav Zvěřina
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Nicole Fontaine, Eva Lichtenberger, Manuel Medina Ortega
Náhradníci (čl. 178 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	
Poznámky (údaje, ktoré sú k dispozícii iba v jednej jazykovej verzii)	...